

A Magyar Nemzet május 10-i számában jelent meg Varannal Aurél cikke St. Germain grófjának csodálatos élete címen. A cikkhez fűzött szerkesztői megjegyzés szövege teszi azt az igazságot, mely St. Germain grófja és II. Rákóczi Ferenc között kíván valami kapcsolatot látni.

A múlt század vége tájáig a már akkor is bőséges St. Germain-irodalom nem merült bele annak alaposabb megvizsgálásába, hogy végeredményben milyen alapon, vagy milyen módon használta olykor a Rákóczi (Ragoczi, Ragoczi, Tzarogi) nevet az a mutató-kalandos életű férfi, aki gyakran, és látható örömmel nevezte magát St. Germain grófjának. Úgy látszik, erre attól kezdve igyekeztek valamely magyarázatot találni, amikor H. P. Blavatsky a Titkos Tanítás I. kötetében (ez a rész megjelent magyarul is) megemlítette, hogy Olcoft ezredesnek, a Teozófiát Társulat egyik alapítójának három tanítója közül az első egy magyar beavatott volt (7. lap). De mások is emlegettek egy „Nagy Magyar Adeptust”. C. W. Leadbeater is, aki pedig elfogadott tanítvány volt, szintén azt írta a Benső Élet című könyvében, hogy az (ismeretlen) Mesternek egyike magyar.

A találgatás kiindulópontja Hesseni Károly herceg emlékiratainak az a része volt, amelyik idézi Hesseni Károly titkos vendégének a szavát, hogy ti. ő „Rákóczi erélyi fejedelemnek a fia, a fejedelem első feleségétől, egy Tekell lánytól.” Meg aztán, folytatja: amikor megtudta, hogy két testvérének, Hesse-Wahnefried Rheinfejsi hercegnő fiainak a császárt St. Karl és St. Elisabeth grófja nevet adta, ő így szövegezte: „Rendben van” akkor én Santo Germanónak, a Szent Testvérnek nevezem magam.”

Beszéde csakugyan felelőtlen volt, mert Rákóczi Ferencnek nem volt első házassága, amelyből ez az ál-Rákóczi mint legidősebb fiú származhatott volna. A Thököly név, amibe az ál-Rákóczi belebonyolódott, Zrínyi Ilona második házasságával került kapcsolatba a Rákóczi-házzal. A vendég emlékezőtehetsége fontos dolgokban se volt megbízható. Azt pedig, hogy „akkor majd én is Szent Testvérnek nevezem magam”, a hagyomány szerint maga a fejedelem mondta, amikor megtudta, mit rendelt a császár azért, hogy a Rákócziaknak még a nevük se maradjon fenn.

A lelkes teozófusok a nehézségek láttán aztán abban találtak megoldást, hogy ha már nincs első házasság Thököly anyjával, akkor az első fiú nyilván házasságon kívül született.

Ezt a szálát vette fel nagy lelkesedéssel a Magyarországra került (majd 1914-ben itt eltemették) Cooper-Oakley Izabella. Igyekezett megismerni minden olyan iratot, ami a III. Napóleon-féle nagy gyűjtés után még megmaradt az európai levéltárakban. Ezen a gyűjtő munkán alapuló, The Comte de Saint Germain című könyve 1912-ben jelent meg Milánóban. (Van újabb kiadás is.) A könyv 25. lapján olvasható a „megoldás”: a Genealogische Archivarium aus dem Jahr 1738. csakugyan említ egy harmadik fiút is.

Azt, hogy a magyarok egyetlen örök és igaz fejedelem maga alkalmazta saját magára a St. Germain nevet, támogatják Vallo-másainak az 1715. esztendőre visszatekintő részei is.

Közben „első fia” végigbolondította a fél Európát, míg Eckern-fördőben Welltone báró néven (Genlis grófnő szerint sok komor legkíméletel-vizsgálódás után) el nem végezte a maga végső számádat földi dolgival.

Ami utána maradt, abban úgy keverednek az adatok, való tények és nagy hazugságok, mint a mag az erősen konkolyos ocsúban. De a képek néha árulkodnak: másfele mutogatnak. Azokon a helyeken, ahol a fejedelemet, mint a betedik sugár csóhánját szokás illó tisztelettel emlegetni, miért,

miért nem, mégis rendszerint a jól ismert ravasz St. Germain-képet látni; de a G. B. Voiz St. Germain-ellenes könyvébe — mintha figyelmeztetés vagy útmutatás volna — a Mangokiféle kép került. Cooper-Oakley Izabella könyvébe az ál-St. Germainé. Mainly P. Hall, akit a cikk is megemlít, igen tudós ember. Itt sokat; nagyon sokat. Sok minderről. Írásai egy egész kis könyvszekrényt öltenek meg Los Angelesben a Los Felten levő szép és jó nevű kutató intézetben. (Tele van az az épület tenger kincessel, ritkasággal.) Egy pár évvel ezelőtt ő is írt egy mutató nagy könyvet Saint Germainról. Vegyes tartalommal. Ennek a könyvnek az elején is ott a Saint Germain portré, — de a Rákóczi-címmel. Kár. További tévedések bevezetője.

Ebben az egész kérdésben csak mi magyarok tudunk helyesen eligazodni. A világ el is várhatja tőlünk. De hogy valójában ki is volt hát az az ál-St. Germain, annak még nekünk se sikerült a végére járni. Csak annyit bizonyos, hogy nem a fejedelemnek volt a fia.

Amikor már kezdett megfogyni a „harmadik fiú” megoldás, még a fejedelem idősebbik fiát: Józsefet is azonosították vele. Ebbe a csapdába beleesett a már említett C. W. Leadbeater is a szabadkőműveségről írt könyvében (The Hidden Life in Freemasonry; 12. lap). De persze azt is mindig számításba kell venni, hogy igazi adeptus soha se igazít helyre semmiféle tévedést, ami az ő személyére vonatkozik. Ez áll Blavatskynek ide vonatkozó tévedéseire is.

Mintha erre a tündöklő, de hamis csillogású képességekkel megterhelte ál-Rákócziara vonatkozna Mikos 1728. szeptember 17-i keltezésű levele. Egy hazug, aranycsínáló, Mikos szerint „sehoncai” franciáról van benne szó, aki „colonellus volt a muszka cárnál”, neve szerint Vigour.

Vigourux bizalmas embere lett a fejedelemnek. Ez esetleg magával hozhatta azt is, hogy a fejedelem — tegyük fel — magyar szokás szerint „fiannak” szólított. Ilyen csirját és el lehet képzelni annak a fiúsági ötletnak. De van adat a colonellusra is: Cooper-Oakley Izabella említett könyvének 18. lapján arról van szó hogy St. Germain grófja Nurembergben találkozott Alexis Orloff gróffal. Orloff kitért károkkal ment Tzarogy gróf felé, úgy ölelte keblére.

Tzarogy gróf egész életének megítélésében figyelemmel kell lenni arra is, hogy a beavatkozások egészen rendkívül (és ritkaságuknál fogva csodásnak tartott) képességek megnyilatkozására vezetnek, megterhelve a bulkas egyre fenyegetőbb eshetőségével.

Az azonosítás dolgaiban 1949-től lehet nagyobb fordulatot számítani. Legalább is a csupán olvasgatók, érdeklődők körében. Ekkor foglalt ugyanis Lauppert Norbert, az ausztriai Teozófia Társulat elnöke határozott állást az Adyvári című folyóirat júniusi számában amellyel, hogy a Nagy Magyar Adeptus nem lehet más, mint maga a fejedelem. De annak a sok szépnek-jónak az alapján, amit 1735 után mondtak az egyik, az igazi St. Germain grófról (a másik akkor kezdte nyugodtan használni a Rákóczi nevet), Lauppert Norbert a két személyt azonosította, figyelmen kívül hagyva az összecsereberelés ellen szóló nyomós okokat. Amilyen például az, hogy maga a fejedelem soha se mondott volna olyan zagyaságokat saját családi viszonyairól, mint amilyeneket Hesseni Károly hallott világlátott vendégétől. A titkokat viszont a Saint Germain arcvonással semmiképpen se egyezett a fejedelem jól ismert vonásaival. Nem egyezik az íráskép sem. Más a természetük is.

Jellemük összeegyeztethetetlen. Se a szabadkőművesek, se a rózsakeresztesek nem ismerték el maguk közé tartozónak az ál-St.

Germaint. De az igazi szabadkőművesek kétségbevonhatatlan hiteltelenség adatok szerint mindig nagyon is a magukénak vallották a fejedelemet, akit mindmáig igazi szabadkőműves fejt. Ami pedig a Rózsakereszteseket illeti:ők is erősen vallják, hogy annak idején Christian Rosenkreuz személyében éppen a fejedelem alapította a rózsakeresztes rendet.

Ha már ez szóba került, ne maradjon a pennában, hogy a nálunk alig ismeretes, és még kevésbé emlegetett rózsakeresztes-séggel függ össze például az, amit Thalys Kálmán semmiképpen se tudott megérteni, hogy ti. Bercsényi uram halála után miért faraglatott a fejedelem a Bercsényi-címer egyik mezejébe a Jeruzsálemi kereszt helyébe egy szép fehér rózsabimbót. Az a rózsabimbó ugyanis annak a jele, hogy nagy Bercsényi Miklós „elindult az úton”. De ott van az a rodotól karosszék is, szintén rózsafaragással.

Az 1735 utáni adatok tehát két Saint Germainre vonatkoznak. Innen az a sok zavar. Nagy áhítattal hallgattok, és az utolsó szöveg valónak tartott üzenetek és biztatások közvetítőnek a kifoghatatlan St. Germain-esatornán. Van ott, Arany Jánostól véve a szó, istentől csepűig minden; kétségtelenül nagyon okos dolgoknak, meg egyik ajutárból a másikba ejtő spiritalizmusnak és neveléséges osztróglát cécónak szédítő forgatagában.

Féltreírás ne essék: ebben nincs semmiféle célozgatás Manly P. Hallnak (vagy lársasságának) minden svindlőtől távol álló munkásságára. De hogy az adatok, tények még ott is hogy elferdülnek, hogy elváltoznak, mire oda kerülnek M. P. H. kezébe, arra legyen példa az az eset, amit Varannal Aurél is megemlíti, hogy ti. van olyan vélemény, mely szerint Saint Germain grófja mint Petőfi Sándor 1835-ben múlt századi szabadságharcunkban.

Kezdjük, mint Pál: „ismertem egy embert”, aki egy jó pár évvel ezelőtt Los Angelesben egy lelkes kutatótársaságban megemlítette, hogy a magyar nép soha se hitte el, hogy a fejedelem meghalt, mert hiszen tudomása szerint (de honnan ez a tudomás?) „avatott volt”. Ennek során került szóba ama nagy érdeklődésűek között, hogy Bálint Sándor 1885-ben a Szegedi Híradóban elmondta:

Egy adalék a Touring-tartozáshoz

Nagy érdeklődéssel olvastam a „Touring-tartozás”-sal kapcsolatos május 28-i számban megjelent cikket. Sajnos, jómagam is szenvedő alyana vagyok ennek a példa nélkülű ügynek. Szeretnék az Önök által leírtakhoz még néhány dolgot hozzáfűzni.

Jávorka tanár úr valóban szívvel-lellekkel intézte a Touring Club ügyét, és hivatásának tekintetével, hogy a kispénzű ember részére az utazás iródkai kalkulált haszna nélkül — olcsó, egyszerű, de kulturált utakat szervezzen. Én nem tudom elfogadni azt az álláspontot, hogy most minden hibát és hiányt az ő nyakába varrjanak, hiszen egy halottat ugyebár nem lehet felelősségre vonni.

A sportkör vezetőjének állítása, hogy a Touring Clubról nem tud semmit, egyszerűen valótlan és felháborító. Hiszen a bélyegzőn is áll: Budai Pedagógus Sportkör Touring Club. Minden valószínűség szerint magától a sportköről is többen utaztak díjmentesen az évek folyamán mint „kísérők”, de senkinek nincs bátorsága ahhoz, hogy ezt bevallja.

A XII. ker. Tanács sportosztálya vezetőjével, valamint a tanács elnökhelyettesével jómagam is beszéltem. Nem akarok senkit hazugsággal vádolni, de arra hívatkozni, hogy egy 18 év óta működő szervezetről — amely nem fitokban végezte tevékenységét, hi-

1849-ben egy alsótanyasi vén parasztnő szent meggyőződéssel elérte a nagy litkut a szerkesztőségnek: Rákóczi Ferenc, ahogy ígérte, visszajött, csak az urak most Kossuthnak nevezik.

Ez változott át Kuliflora Ioró homokján az említett Petőfi-lekondává.

Hát eddig még csak-csak. De a következőkben jó lesz még jobban válogatni.

Arról, ami történt, Mikos csak annyit írt, amennyit a fejedelem megengedett. Kései korokra hagyva, ki fogja megérteni. A legfontosabb itt a CXIII. levél, a fejedelem halálával kapcsolatban. Azt mondja:

„Mindenféle embernek szabad volt a testot meglátni. Harminc török is volt egyszersmind, aki látta, és akik jól ismerték szegényt, de mégis nem hiszik, hogy meghalt, hanem azt hirdetik, hogy titkon elment, és mi mást állítottunk fel valakit helyében.”

A fejedelem ezek szerint nem halt meg Rodostóban 1735-ben, hanem titkon elment azoknak az útján, akik a világtól távol, ismeretlenül szünetlen fáradoznak (a jó befolyásnak a fejedelem szavai szerinti „édesetető” eszközeivel) az emberiség belső lelki fejlődésén. Ide mintha elég volna ennél a „bolondság és botrányosság”-ból. Mikos tehát tudtán adta „megoldásával”, hogy valójában mi történt; de a számára-pennájára tett pecsét megkívánta, hogy a harminc török beszédéhez hozzátegye: „Bár igazat mondanának!”

Az a harminc török nem éppen csak egy-két ember. Amellett jól ismerték a fejedelemet. Tudniuk kellett, mit beszélnek. A számkat meg másokban is ismerjük, ahol „harminc igaz fejtörő” van szó.

Mikos további rejtett utalásai: A CXII. levél szerint 1735. április 8-a, a fejedelem halálának a napja: nagyapóntek. Emlékezzünk csak 1715. nyápegypétkére!

A halál ideje: három óra után reggel. A detragés, a feltámadás ideje.

Úgy halt meg, mint egy gyermek. „Ha olyanok nem lesztek...” (Máté ev. 19.3).

A CXIII. levél szerint esse is volt annyi, mint tizenkettőnek. Ez a tanítványására, az út kezdetére utal.

Ahol véget ér a látható történet, ott kezdődik a láthatatlan. Rendelt ideje van mindenkinek. Abból a láthatatlantól most ennyinek volt rendelt ideje.

Kulesár József

szen programfüzetét kinyomtatata, azt mindenki megvárhatóta vagy megnézhetette, amely szabályszel csekkszámával és bélyegzővel rendelkezik — semmiféle tudomással nem volt, ez nemcsak neveléses, hanem egyenesen felháborító!

Felháborítónak tartom azt is, hogy mindenkit felszólítottak a polgári per indítására. Először is azért, mert ez esetben a vizsgálótest hosszú ideig elhúzható, másodsor is azért, mert milyen joga kívánják, hogy a károsultak újabb — csak évek után vizsgálóterendő — kiadást vállaljanak a pereskedésért. Tudott dolog, hogy a bíróságnál per csak a 6 százalék illeték befizetése után lehet indítani, ami sok esetben több ezer forintot tesz ki! Nem lenne becsületerebb dolog, ha a Budai Pedagógus Sportkör per nélkül is elismerné az igazolt tartozásokat és valamilyen fizetési megoldást próbálna keresni, nem pedig a károsultak helyzetét még súlyosbítani újabb perköltésig fizetésével. Honnan vegyünk még erre is pénzt? Es egyáltalán: kinek jó az, ha a Touring Club hiánya, a per, kamat- és illetékköltésekkel (melyek visszafizetésére kötelezné a bíróság) még egymillióval nőne? Sok elkezeredett károsult nevében:

U. A.-né,
Budapest